

Kammarrätten i Sundsvall

Mål nr 2198-15**Sandå Sverige AB ./. Västerbottens Läns Landsting**

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling

Med anledning av kammarrättens föreläggande får undertecknad i egenskap av företrädare för Västerbottens Läns Landsting (nedan benämnt Landstinget) inkomma med yttrande över Sandå Sverige AB (nedan benämnt Sandå) överklagande av den 8 oktober 2015 och yttrande av den 20 oktober (aktbil 1 och 7).

Landstinget anser att förvaltningsrätten gjort en i alla delar korrekt bedömning av omständigheterna i målet. Det finns inte skäl till ändring av förvaltningsrättens dom. Landstinget vidhåller och åberopar vad som anförts i förvaltningsrätten och vill särskilt framhålla följande.

Kvalificering

Inledningsvis vill Landstinget poängtera att de prisuppgifter som efterfrågas för positionerna *Underentreprenörskostnader* och *Samordning* inte omfattar några timpriser. Ersättningen utgörs istället av ett procentpåslag på de kostnader som ramavtalsleverantören i kommande kontrakt har för eventuella underentreprenörer respektive kostnaden för eventuella sidoentreprenader som ramavtalsleverantören har samordningsansvaret för. Storleken på ersättningen

har således ingen koppling till antalet timmar som ramavtalsleverantören lägger ner på arbete i dessa båda positioner. Sandås resonemang i denna del är således helt felaktigt. Det finns ingen koppling mellan de procentuella påslagen och kostnaden för löner. Kostnader för underentreprenörer eller samordning förekommer heller inte i alla entreprenader.

I LOU 1 kap 9 a § anges att upphandlande myndigheter bör beakta miljöhänsyn och sociala hänsyn vid offentlig upphandling om upphandlingens art motiverar detta. Landstinget har i denna upphandling ställt krav på arbetslöner med nivåer godkända enligt gällande kollektivavtal. Kravet återfinns i de administrativa föreskrifterna punkt AFB.53 vilken refererats i Sandås ansökan om överprövning. Kravet har i svar på en fråga som ställdes till Landstingets av en anbudsgivare förtydligats.

Även om ordet "ska" förekommer i den ursprungliga lydelsen av AFB.53 i tredje stycket under rubriken Pris så har Landstinget, genom det lämnade svaret inom ramen för Frågor och svar, förtydligat att anbud vars timpriser understiger gällande lönenivåer i tillämpligt branschavtal inte automatiskt ska förkastas. Ett förkastande kan komma ifråga först sedan Landstinget begärt en skriftlig förklaring och inte fått ett tillfredsställande svar från anbudsgivaren. Ett förfarande som innebär att den upphandlande myndigheten i förfrågningsunderlaget anger att anbud som understiger vissa i underlaget angivna prisnivåer kan komma att förkastas med stöd av reglerna om onormalt låga anbud har tidigare godkänts i svensk rättspraxis, se kammarrättens i Göteborg avgöranden i målen 4719-13 och 2598-13.

Angående teknikområde Målningsarbeten i Skellefteå har Holmlunds Måleri AB, efter att man av Landstinget beretts möjlighet att kommentera ansökan om överprövning, anfört att Tilläggstjänster ingår i arbetsledningens ordinarie arbetsuppgifter. Under den förutsättningen finns inte anledning att förkasta anbudet från Holmlunds Måleri AB.

Sandå därför har inte heller lidit eller riskerat att lida någon skada. Även om Sandå skulle ha angivit positionen Tilläggstjänster till 0 kr i sitt anbud för Teknikområde Måleri hade man trots det erhållit ett högre utvärderingspris, 436 370 kr, än det vinnande anbudets 401 960 kr.

Oavsett hur förfrågningsunderlaget varit utformat i denna upphandling måste en anbudsgivare som lämnar priser på 0 kronor i en upphandling alltid anses löpa risken att anbudet blir bedömt som onormalt lågt av den upphandlande myndigheten. Objektivt sett har således inte Landstingets förfarande försatt Sandå i en mer eller mindre osäker situation i denna upphandling. Reglerna i LOU 12 kap. 3 § är tillämpliga i alla upphandlingar oavsett om den upphandlande myndigheten hänvisat till dem i förfrågningsunderlaget eller inte.

Såvitt angår de vinnande anbuderna för målnings- respektive golvarbeten i Skellefteå har Landstinget efter en helhetsbedömning funnit att inget av anbuderna varit onormalt låga trots det faktum att positionen Tilläggstjänster angivits till 0 kr.

Krav på kollektivavtal

Landstinget vill återigen betona att det i upphandlingen inte finns något krav på att anbudsgivarna ska vara anslutna eller senare ansluta sig till något kollektivavtal.

Landstinget hänvisar också i denna del till det resonemang som förts ovan rörande innebörden av det aktuella kravet.

Det åberopade målet från förvaltningsrätten i Stockholm, 1124-12, kan inte anses ha något prejudikatsvärde. Det föreligger vidare väsentliga skillnader i de förhållanden som förvaltningsrätten i Stockholm hade att ta ställning till och omständigheterna i detta mål. I målet hade den upphandlande myndigheten uttryckligen angivit att villkoret om att entreprenören ska följa branschens gällande kollektivavtalskrav på lägsta godtagbara arbets- och anställningsvillkor, lägsta löner etc. också skulle omfatta underentreprenörer. Landstinget har i denna upphandling inte ställt motsvarande krav.

I punkten AFC.35 i de administrativa föreskrifterna anges följande angående användningen av underentreprenörer:

"Underentreprenörer får inte användas utan Beställarens godkännande. Underentreprenör ska uppfylla de krav som ställs på Entreprenören enligt AFB.51 och AFB.52."

Då Sandå inte kan anlita underentreprenörer utan Landstingets godkännande finns inget stöd för att Sandå riskerar att lida skada även för det fall kammarrätten skulle finna att Landstinget agerat i strid mot LOU i denna del.

Umeå som ovan

Mats Ranéblad

Verksamhetschef

Basenhet Logistik